

Saksnr: 2019/113-1
Saksbehandlar: Hans Inge Gloppen

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon		02.12.2019
Fylkesutvalet		03.12.2019

Høyring om endringar i «Lov om elektronisk kommunikasjon (ekomlova)» og «Forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften)»**Forslag til innstilling**

1. «*Digital allemannsrett*» i form av tilgang til digital infrastruktur, internett og digitale tenester er heilt avgjerande for at alle delar av befolkninga skal kunne ta del i samfunnsutviklinga. Vestland fylkeskommune meiner difor det bør innførast leveringsplikt for breiband til alle innbyggjarane, uansett kor dei bur i fylket.
2. Leveringsplikta bør omfatta ulike store næringsverksemdar.
3. Det bør stillast krav til minimum 25 Mbit/s nedstraums- og 5 Mbit/s oppstraums internetthastigheit.
4. Vestland fylkeskommune er einig i departementet sitt framlegg om krav til identifisering av sluttbrukar, dersom dette bidrar til å løysa utfordringar med mobilkapring og id-tjuveri.

Samandrag

Utviklinga i samfunnet har ført til at dei fleste no har behov for å ha tilgang til breiband. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) foreslår i den samanheng ein lovheimel, slik at breiband i form av funksjonell tilgang til internett, kan gjerast til ein del av dei leveringspliktige tenestene. Departementet foreslår i tillegg endringar i ekomforskrifta, for å tydeliggjera at det er krav til at tilbydar av offentleg telefoneneste skal sørge for eintydig identifisering av sluttbrukar ved inngåing, endring, portering og oppseiing av avtale (dvs. forlange å få dokumentert personen sin identitet ved å oppgje fødselsnummer, fingeravtrykk eller andre biometriske data). Høyringsfrist: 3. desember 2019.

Rune Haugsdal
prosjektleiar

Bård Sandal
påtroppande fylkesdirektør for
Avdeling for innovasjon og næringsutvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift.

Vedlegg

- 1 Høiringsbrev-framlegg til endringar i ekomlova

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I høyringa er det forslag om ein lovheimel som gjer breiband, i form av funksjonell tilgang til internett, til ein del av dei offentleg leveringspliktige tenestene. Leveringsplikt har vore ein sentral del av ekompolitikken i mange år. Formålet har vore å sikra alle husstandar og bedrifter over heile landet eit minimumstilbod av elektroniske kommunikasjonstenester. Den viktigaste tenesta har tradisjonelt vore telefontenesta, men no har utviklinga i samfunnet ført til at dei fleste har behov for å ha tilgang til breiband.

Denne utviklinga er tatt høgde for i EU sitt nye ekomregelverk, som vart vedtatt 11. desember 2018 (2019/1972/EU - European Electronic Communications Code (EECC)). Rettsakta pålegg medlemsstatane å sørge for at alle forbrukarar skal ha rimelig tilgang til breiband med tilstrekkeleg hastigheit til bruk av e-post, søkemotorar for å finna fram til informasjon, grunnleggjande verktøy for læring, digitale aviser og nyheiter, jobbsøking og nettverking, digitale banktenester, offentlege digitale tenester, sosiale media, føre samtaler/videosamtaler med standard kvalitet, og varekjøp on-line. EECC erstattar EU sin ekompakke frå 2002, som er gjennomført i gjeldande norske ekomlov, og er relevant for innlemming i EØS-avtala.

Heimelen om leveringsplikt for breiband vil ivareta forbrukarane og bedriftene når Telenor fasar ut kopparnettet, og den vil vera tilpassa EU sin nye regelverkspakke for elektronisk kommunikasjon.

Departementet foreslår å innføre lovheimel som gir mynde til å pålegge leveringsplikt for breiband. Det mest nærliggjande er å ta sikte på ei løysing med minst 10 Mbit/s nedstraums hastigheit, og 2 Mbit/s oppstraums. Dette vil gje brukarane tilgang til det meste av dagens samfunnsnyttige tenester. Sjølv om hastigheit kan endrast over tid gjennom forskriftsendringar, kan det vera eit alternativ allereie no å setja krav til mist 20 Mbit/s nedstraums og 2 Mbit/s oppstraums. Det vil gjera brukaropplevinga betre, særleg når fleire i ein husstand brukar internett samstundes, men også medføra auka kostnader. Departementet ber om grunngjevne vurderingar av alternativa, enten 10 Mbit/s eller 20 Mbit/s nedstraums.

Departementet foreslår i tillegg endringar i ekomforskrifta, som inneber ei presisering av reglane for eintydig identifisering av sluttbrukar av telefonabonnement. Bakgrunnen for dette er fleire episodar der det vart avdekkja rutinesvikt ved identifikasjonskontrollen, med påfølgjande ID-tjuveri knytt til SIM-kort, og overføring av telefonnummer. Dette er svært uheldig fordi telefonnummer i dag er ein viktig del av ein person sin identitet, og også gjev tilgang til ei lang rekkje personlege tenester (t.d. bank-id på mobil).

Vedtakskompetanse

Fylkesutvalet.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Ikkje relevant

Klima: Ikkje relevant

Folkehelse: Digital allemannsrett er eit viktig folkehelstiltak.

Regional planstrategi: Styrking av digital infrastruktur er eit viktig innsatsområde.

Konklusjon

Det er store ambisjonar for digitalisering av tenester, næringsutvikling og innovasjon knytt til den digitale infrastrukturen. Føresetnaden for å få dette til er at alle har tilgang på internett. I dag er det berre leveringsplikt for telefonitenester. Vestland fylkeskommune er difor einig i forslaget om å utvida denne plikta til også å gjelde breiband.

Det er viktig at det vert formulert visse minimumskrav til breibandkapasitet, slik at befolkning og næringsliv sine forventningar om breiband-dekning vert tilfredsstillt, samstundes som det vert lagt til rette for å innfri

forventa framtidig bruksutvikling. Hastigheit på 10 – 20 Mbit/s nedstraums og 2 – 5 Mbit/s oppstraums er truleg avgrensande for framtidig behov, særleg dersom ein skal ta høgde for utvikling av velferdsteknologi, e-læring, smarthus-teknologi m.m. Også framtidige velferdstjenester, som t.d. alarmer og kameraovervaking hos eldre som bur åleine vil stille større krav til kapasitet i nettet. Vestland fylkeskommune meiner 25 Mbit/s bør vera eit realistisk mål sidan dette er eit nivå som i tråd med dei minste breibandavtalene i dag. Fylkeskommunen meiner ein eventuell meir-kostnad i forhold til 10 eller 20 Mbit/s er akseptabel i eit samfunnsøkonomisk perspektiv, det er i tråd med tilbodet i marknaden, og det ivaretar omsynet til eit likt tilbod til alle.

Etter departementet sitt syn kan det ikkje forventast tilgang til offentleg telefontjeneste og breibandsteneste alle stadar i landet. I høyringa heiter det at *«det bør kunne gjøres unntak fra leveringsplikten i områder der det er rasjonelt ut fra geografiske, tekniske eller økonomiske hensyn.»* Vestland fylkeskommune er redd for at denne formuleringa vil avgrensa leveringsplikta i spredtbygde områder, og bidra til eit digitalt klasseskille mellom utkantar og sentrale strok. For Vestlandet sin del er det viktig å få fram at interesser knytt til akvakultur, turisme, kystfart, friluftsliv og fritidsbustader er etablert i områder det bur folk. Også i desse områda bør det vera ei form for leveringsplikt, særleg av omsyn til sikkerheit og beredskap.

Vestland fylkeskommune meiner finansieringa av leveringsplikta ikkje skal gå på bekostning av dagens breibandsstøtteordning, som er viktig for å støtte utbygging av høgkapasitet breiband i områder som ikkje er kommersielt utbyggbare. Leveringsplikta er tenkt som ei «minimumsløsning», og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet bør framleis få fullmakt til å pålegge tilbydarar å bidra til å finansiere leveringspliktige tenester. Det er også naturleg med offentleg finansiering over statsbudsjettet, der fylkeskommunen gjerne har ei koordinerande og tilretteleggjande rolle for å kartleggja aktuelle område som kjem inn under leveringsplikta. Dersom det vert stilt krav til eigenfinansiering hos sluttbrukar må denne kostnaden vera i tråd med det som er «normalt» for tilknytting til internett.

Mobilkapring og ID-tjuveri er utfordringar som kjem som fylgja av auka digitalisering av tenester. Vestland fylkeskommune er nøgde med at det vert innført tiltak som kan bidra til å redusera dette problemet.